

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Peccatum veniale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

in aquam feruentem nudus infiluit facinus dignum patria, dignum forma, dignum pudicitia perpetrans. Quid mirabilius, quam tantum Principem promissis & blanditiis puerum non cedere, ut pudicitiam læderet?

V I D E V. *Amor sui. Conscientia scrupulosa. Consuetudo praua Exemplum malum. In mortificatione passivum Indiscretio. Inobedientia. Iudicium proprium. Linguae abusus. Otium. Tentatio. Voluntas propria.*

PECCATVM VENIALE.

Remedia contra peccata venialia.

I R E M E D. Considera diuinæ scripturæ sententias de leuioribus peccatis. Sunt enim quædam peccata grauiora, quæ dicuntur mortalia & hominem planè auertunt à Deo, quibus pœna debetur æterna, iuxta illud Apostoli. *Stipendia peccati Mors.* Alia verò sunt leuiora, quæ quidem non nihil impediunt cursum ad Deum, non tamen ab eo auertunt, & dicuntur venialia, quia facili negotio expiantur. Priora dicuntur criminosa, posteriora peccata, utq; AVEVSTIN. monet in Enchiridio, ubi scribit, *sine crimine iustos homines viuere, sine peccato non viuere.* iuxta illud B. Ioannis. *Si dixerimus quia peccatum non habemus ipsi nos seducimus.* Inter venialia numerantur ab omnibus Patribus verba vel colloquia otiosa de quibus apud Matthæum dixit Christus, *De omni verbo otioso, quod leuissimum fuerint homines, reddent rationem in die iudicii.* Deinde ira contra fratrem, sed animo hærens, nulloq; conuictio expressa. De qua idem Christus. *Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio: qui dixerit, raca, reus erit concilio: qui autem dixerit fatue, reus erit gehenna ignis.* Hinc enim apparet, vltimum tantum proprie esse peccatū mortale, priora verò censeri leuiora, quia mortale est quod meretur pœnam gehennæ. *Per gradus enim culpa ai Greg. euenit ordo sententiarum.* Apostolus quoq; cum in prima ad Corinta scribit. *Si quis superaddidit super fundamentum hoc (Christum) aurum, argentum, lapides preciosos, ligna, fenum stipulam, vnus cuiusque opus manifestum erit. Dies enim declarabit, quia in igne reuelabitur, & vnus cuiusque opus quale sit, ignis probabit.* peccata venialia comparat rebus natura sua leuissimis, ligno, fœno, stipulis ut intellexit Ambrosius in psalm. 118. Hieronymus contra Iouinianum. Augustinus in libris de ciuitate Dei. Et Gregorius in quarto dialogorum quia leuiora peccata detrimentum quidem afferunt & purgatione indigent, non tamen excludunt à salute.

II. R E M. Considera SS. Patrū testimonia ORIGENES in Lucam. *Vnusquisq; p̄ qualitate & quantitate peccati diuersam multæ sententiæ expendit. Si parum est,*

Rom. 6.13.

Aug. c. 84.
1. Ioan. 1. 8.

Matth. 15. 34.

Matth. 5. 21.
Greg. 21. mor. c. 5.

1. Cor. 3.

Amb. serm. 29.
Hier. lib. 2.
Aug. 1. 21. c. 26.
Greg. 63.

Orig. hom. 25.

est, quod peccat, ferieris damno minuti, ut *Lucas* scripsit: ut verò *Matthæus*, quadrans. Veruntamen necesse est hoc ipsum, quod extitit debitor solvere. Non enim inde exies, nisi & minima quæque persolueris. **LACTANTIUS** libro quinto institutionum. In religione Christiana pro sacrificio exigitur bona mens, purum pectus, innocens vita. Hic communit & leui peccato locus est nullus. **BASILIVS** in sermone commonitorio, Nullum, inquit ad nouitium, sit omnino erratum, quod parui pendas. & in proæmio regularū fusè disputatarum. Qui ut filius, & non ut seruus obedit Deo, etiam in minimis timet offendere. **CHRYS.** in *Matthæum* putat parua magis timenda, quam magna. Magna enim, ait, ut auersemur, ipsa peccati natura efficit: parua autem hæc ipsa re quia parua sunt, desides reddunt, & dum contemnuntur non potest ad eorum expulsionem animus generose insurgere. **HIER.** ad *Heliodorum*. Mens Christo dedita æquè & in maioribus, & in minoribus intenta est, sciens etiam pro otioso verbo reddendam esse rationem. **AUC.** in sermonibus de sanctis. Quibus peccatis (minutis & quotidianis) licet occidi animam non credamus, ita tamen eam velut quibusdam pustulis, & quasi horrenda scabie replentes deformem faciunt, ut eam ad amplexus illius sponsi cælestis, aut rex, aut cum grandi confusione venire permittant. **CASSIANVS** in collationibus. Cæterum ab istis minutis peccatis, in quibus sepius iustus cadit, ut scriptum est, & resurgit, non quam deerit panicudo. Aut enim per ignorantiam, aut per obliuionem, aut per cogitationem, aut per sermonem, aut per obreptionem, aut per necessitatem, aut per fragilitatem carnis singulis diebus vel inuiti vel volentes frequenter incurrimus, pro quibus & *Dauid* orans Dominum, purificationem atque indulgentiam deprecatur, dicens Delicta quis intelligit ab occultis meis munda me. **S. BARN.** de præcepto & dispensatione. Si iubente seniore ve silcam, & verbum mihi forte per obliuionem elabatur, reum me fateor inobediens, sed venialit err. Si ex contemptu sciens & deliberans spontè in verba prorupero, & rupero silentii legem, præuaricatore me constituo & criminaliter: & si impatientis per se uero, usque ad mortem, peccauit, & damnabiliter.

Luc. 12. 59.
Matth. 26.
Lact. c. 19
Basil. de abdicat
recum.
Chry. hom. 87.
Hier. ep. 9.
Aug. serm. 41.
Cass. coll. 10. c.
11.
Prou. 24. 16.
Psal. 18. 13.
Bern. in tract.
Iac. 3. 2.
Aug. lib. 22. c.
27.
Amb. c. 2.
Ioan. 3.
Psal. 117. 19.
Bern. de præc.
& dispensat.

III. REMED. Considera peccato veniali quantumuis leuissimo offendi Deum. Vnde *B. Iacobus*. In multo offendimus omnes. Quis autem velit Deum, hoc est, conditorem suum, benefactoremque tantum vel in minimo offendere? Quod autem offendat Deum, inde liquet, quod repugnet legi, ac proinde voluntati diuinæ. Peccatum enim, teste *Augustino* contra *Faustum* Manichæum, est dictum, vel factum, vel concupitum contra legem Dei. Et *Ambrosius* in lib. de *Paradiso*. Quid est peccatum, nisi præuaricatio legis diuinæ, & cælestium inobedientia præceptorum? **BEDA** in epist. *Ioannis*. Cum dicit *Ioannes*. Quia omnis qui facit peccatum & iniquitatem facit. hoc est, a uoluntate, & peccatum est iniquitas, manifestè insinuat, quia omne quicquid peccamus contra legem Dei facimus, iuxta illud *Psalmi* 58. Præuaricantes reputati omnes peccatores. Vnde *Bernardus* in tractatu de præcepto. Omne peccatum contra Dei mandatum præsumitur. Quod autem contra mandatum præsumitur, inobedientia dicitur. Hinc

Ccc 2 colligi.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

colligitur, quod irasci fratri, & inobediencia sit, & crimen non sit. En unum inueniunt
est monacho leue ac veniale peccatum, quod que non humani sed diuini mandati statum
transgressorem. In hoc genere transgressionis sunt nonnulla stultitioquia, seu vanilo-
quia, & quæque otiose dicta, facta, & cogitata. huiusmodi enim nunquam nisi contra
mandatum, & Dei mandatum vsurpantur. Peccata quippe sunt, & Deus prohibet omne
peccatum, & tamen venialia, non criminalia reputantur. Deinde offendit Deum
& oculos diuinos à nobis quadantenus auertit, quia animam nostram
verè, licet non lethaliter vulnerat, & fordidam ac foedam reddit. Vnde
AVGVSTINVS scribens in caput XIII. Ioannis Euangelistæ & B. BASILIVS
in sermone de coena Domini comparant eam sordidis pedibus Aposto-
lorum, de quibus Christus apud Ioannem. *Qui lotus est, non indiget, nisi vi-
des lauet.* Licet enim Apostoli iam mundi & iusti facti essent per baptismum,
tamen adhuc lauacro alio pœnitentiæ, propter contracta postillum le-
uiora peccata indigebant si vellent participes reddi regni coelestis. Nihil
enim coinquinatum, vt est in Apocalypsi, introibit in regnum Dei. Quo sensu &
Christus Petro dixit. *Si non lauero te, non habebis partem mecum.* Adhæc idem
Augustinus ita scribit in libro 50. homiliarum. *Quamuis singula (peccata
venialia) non lethali vulnere ferire sentiantur, sicut homicidium & adulterium, vel
cetera huiusmodi, tamen omnia simul congregata, velut scabies, quo plura sunt, ve-
cant, & nostrum decus ita exterminant, vt ab illius sponsi speciosi forma præ filiis ho-
minum castissimis amplexibus separent, nisi medicamento quotidiana penitentia dis-
secentur.*

Basil. orat. 1.

Num. 15. 36.
Iosue 7. 15.

Num. 12. 10.
Num. 20. 12.

2. Reg. 3. 10.

Act. 5. 5.

Ioann. 13. 8.

Matth. 25. 41.

IV. REMED. Considera, peccata quædam, quæ nostra opinione
sunt leuissima, apud Deum sæpe esse grauiora, quod B. BASILIVS prolixè in
quadam oratione de peccato multis scripturarum exemplis inde pro-
bat, quod acerbissime quædam in speciem leuia castigari. Vt in Numeris
illius, qui ob collecta Sabbatho ligna à populo lapidatus est. 2. in Iosue
Achan, qui ob exiguum furtum non solum sibi ipsi, sed etiam coniugi,
liberis, toti domui, & omnibus denique suis exiti: causam præbuit. 3. in
Numeris Mariz fororis Moysis, cuius leui licet noxæ, ipso quoque Moy-
se manus ad Deum tendente, non condonata est multa. 4. Ibidem Moy-
sis, qui cum tantus esset Dei amicus, tamen ob exiguam incredulitatem
aditu terræ promissionis exclusus est. 5. Heli sacerdotis qui ob omisiam
asperiores filiorum obiurgationem, ipse cum filiis infausta morte mul-
tatus est. 6. Ananiz & Sapphiræ, qui ob retentam aliquam pecuniolam
repentina morte temporali ab Apostolo Petro sublati sunt. 7. Petri eius-
dem, cui Christus apud Ioannem negauit vitam æternam, si non obedi-
ret in acceptanda lotionepedum. 7. omnium qui esurientes non pau-
runt, sitientes non potarunt, egros non inuiferunt, &c. quibus apud Ma-
thæum dicitur. *Discedite à me maledicti in ignem æternum.* De eadem re sic B.
AVG.

AVG. in Enchiridio. Sunt quadam, quae leuissima putarentur, nisi in scripturis demonstrarentur opinione grauiora. Quis enim dicentem fratri suo, fatue, reum gebennae putaret, nisi veritas diceret? cui tamen vulneri subiecit continuo medicinam, praeceptum fraternae reconciliationis adiungens, &c. Aut quis aestimaret, quam magnum peccatum dies obseruare, & menses, & annos, & tempora sicut obseruant, qui certis diebus, siue mensibus siue annis volunt, vel nolunt aliquid inchoare, eo quod secundum vanas doctrinas hominum fausta vel infausta existiment tempora, nisi huius mali magnitudinem ex timore Apostoli pensaremus, qui talibus ait. Timeo, ne forte sine causa laborauerim in vobis. Deinde mox addit. Hinc accidit, quod peccata quamuis magna & horrenda cum in consuetudinem venerint, aut parua, aut nulla esse credantur, vsq; adeo, vt non solum non occultanda, verum etiam iam praedicanda ac diffamanda videantur. Eodem pertinent illa CHRYSOSTOMI in libro de compunctione cordis exponentis verba Dauidis. Misere mei Domine, quoniam infirmus sum. Ob hoc beatus ille, qui tantorum bonorum sibi conscius erat tali vitur confessione, quia sciebat, quod nemo iustificabitur in conspectu Dei: sciebat quia iustus vix saluus fiet. Haec est enim humilitatis e cordis vera compunctio, magna agere & humilia loqui, iusta operari, & super peccatores timere. Et vis scire, quantus in eo sit timor diuini iudicii? audi quid dicit. Iniquitates si obseruaueris Domine, Domine quis sustinebit? Nouerat enim & valde nouerat quia in multis criminibus obnoxij sumus Deo, & quia etiam parua peccata, & ea etiam, de quibus nec superamur, deducuntur ad iudicium.

V. R. E. M. E. D. Considera, quod si non sedulo caueas peccata leuiora, te in periculum coniciies admitten di grauiora & laethalia. Qui autem amat periculum, peribit in illo, inquit Sapiens. Periculi autem huius causa potest esse multiplex. Primo consuetudo peccandi. Qui enim spernit modica, ait idem, paulatim decidet. Quae verba explanans. B. GREG. in decimo moralium. Si enim curare parua, inquit, negligimus insensibiliter seducti, audenter etiam maiora perpetramus. Et in tertia parte pastoralis admonitione 34. Qui enim minima peccata flere ac deustare negligit a statu iustitiae non quidem repente sed partibus totus cadit. 2. Causa est natura peccati. Peccatum enim sua natura est graue, & ideo pondere suo semper ad grauiora trahit. Vnde CHRYS. in homilia de Iona propheta. Nihil graue a quo & onerosum inuenies, quam peccatum, & idcirco Zacharias plumbo peccatum figurauit, & Dauid naturam eius describens, ait. Iniquitates meae superauerunt caput meum, & sicut onus graue grauatae sicut super me. Et B. GREG. lib. 25. Moralium. Peccatum, quod penitentia non diluit, ipso suo pondere mox ad aliud trahit 3. Causa, quia quaedam peccata natura sua excitare solent maximas lites & bella, vt leue aliquod conuiuium, non secus quam parua scintilla magna solet excitare incendia, de quo B. IACOB. Lingua modicum quidem membrum est, & magna exaltat. Ecce quantus ignis quam magnam syluam incendit? Et lingua ignis est, vniuersitas iniquitatis. Hac de causa Christus prohibuit iram etiam corde tantum conceptam

Chry. lib. 2.

Psal. 6. 3.

Psal. 119. 7.

Eccli. 8. 27.

Greg. c. 14.

Chryf.

Zach. 5.

Psal. 37.

Greg. c. 11.

Iac. 3. 5.

Matth. 5. 22.

- ne ab ea, ut sit, in contumelias, & homicidia, rueretur. Prohibuit aspectum mulierum, ne inde lapsus esset in mœchiam. Prohibuit iuramentum, ne procederet ad periurium. Vnde CHRYSOSTOMVS in caput 7. ad Romanos. *Lasciuus es, luxuique deditus? Ponito tibi si certum terminum, ut posthac mulierem non inspicias, neque in theatrum ascendas: multo si quidem facilius est, in principio mulierem elegantis formæ ne videre quidem, quam postquam spectaueris, irrequietam ex animo quæ inde nascitur, eicere tumultuationem. Lenior enim sunt primo congressu certamina, imò ne opus quidem fuerit certamine, tantummodo non apertamus hosti portas, neq. semina malitiæ recipiamus. Idco & Christus cohibuit immedesto visu mulieri intendentem, ut maiore nos labore liberaret: antagonistas iubere antequam robustior fiat domo eicere, quando eici facile poterit. Et in Psalmum sextum. Quando paruum animi perturbationem susceperis ne eam neglexeris, quod parua sit, sed considera quanta mala pariat. Nam si in domo paruum aliquid stuppe accensum viderimus, conturbamur, tumultum mouemus: non enim attendimus initium, sed ex iustio finem considerantes mouemur, & concurrimus, ut totum caminum extinguamus. Hoc igne vehementius exedit animam peccatum. 4. causa est multitudo peccatorum venialium, de quibus ita loquitur Avg. in Ioan. Quomodo minuta peccata, si neglegantur, occidunt? minuta sunt gutta, q. flumina implent. minuta sunt grana arene, sed si multa arena imponatur premit atq. opprimit. Hoc facit sentina neglecta, quod fluctus irruens paulatim per sentinam intrat: sed diu intrando, & non exhaurendo mergit nauim. Et epistola ad Seleucianã. Illa utiq. peccata, quæ humana fragilitati, quamuis parua, tamen crebra subrepunt, quæ si collecta contra nos fuerint, ita nos grauabunt & oppriment, sicut vnum aliquod graue peccatum. Quid enim inter est ad nauis fragium, viru vno grandi fluctu nauis operiatur & obruatur, an paulatim subrepens aquam in sentinam, & per negligentiam derelicta atq. contempta impleat nauem atq. submergat? Hæc ille. Quæ verba nõ sic sunt accipienda, quali multitudo peccatoru venialium, dum venialia manent, exequari possint vni mortali: id. n. Theologi scholastici firmis rationib. redarguunt, sed vti ea exponit S. THOMAS in secunda parte summe Theologicæ, quæ si multa venialia, si neglegantur proximam viam parent & disponant ad mortale, sicut vulnus curabile, si negligatur disponit ad morbum lethalem. 5. Causa est. Contemptus leui peccatoru maximè si ferius sit, & grauis de quo intelligi potest illud AVGVSTINI in epistolam Ioan. *Ista leuia, quæ diximus, noli contemnere; si contemnis, quando appenais, expauesce, quando numeras. Lenia multa faciunt vnum grande. Multa gutta replent flumen: multa grana faciunt massam.* Et illud CHRYSOSTOMI in caput 7. ad Romanos. *Fugiamus modica malitiam, si quidem ab illis nascuntur. Quisquis. n. ad quodlibet delictum dicere didicit consuetum illud. Nihil erit ab hoc damni: paulatim omnia perdet. Istud quippe malitiam induxit, istud latroni portas aperuit, istud ciuitatis muros deiecit. Hoc & in corporibus magni morbi contrahuntur, quando medici contemnantur.* Clarius S. BERN. tractatu de*
- Chry. hom. 12.
- Aug. tract. 11.
- Ep. 108.
- S. Thom. 2. 2. q. 14. c. 3.
- Aug. tract. 11.
- Chry. hom. 12.
- Bernard.

tu de precepto & dispensatione. Stultiloquia, & quoq; otiose dicta, facta & cogitata peccata sunt, & tamen venialia & non criminalia reputantur, excepto, cum per contemptum vertuntur in usum & consuetudinem, & tunc non peccati species, sed peccati intentio pensatur. Elatio quippe contententis, atq; in penitentis obstinatio in iniuriis quoq; mandatis culpam facit non minimam, & conuertit in crimen grauis rebellionis, & autem satis leuem simplicis transgressionis. Et de conuersione. S. Pauli. Si id. scem. dicas non est magni, sed in his maneam venialibus, minimisq; peccatis. Hæc dilectissimi impudentia, ac blasphemia in spiritum sanctum, blasphemia irremissibilis.

VI. REMED. Considera, etiam si peccato veniali Deus non eo usq; offendatur, ut hominem sua gratia & amicitia destituat, tamen pietatis amantibus fugiendum esse obsequentes eius effectus. Nam primo obligat hominem ad poenam huius vitæ, vel futuræ in Purgatorio luendæ. nullum siquidem peccatum manet impunitum, vt probauimus supra ex S. Patribus. 2. animam sordidiorum reddit, vt diximus. 3. imminuit caritatis feruorem, vt aqua frigida iniecta in calidam. 4. vires animi debilitat, sicut onus ambulantes. 5. r. tardat gloriam æternam. 6. minuit meritum & vitæ æternæ gloriam. 7. disponit ad peccatum mortale. 8. obstaculum aliquod ponit augumento gratiæ. 9. impedit deuotionem in orando, & in vita spiritali progressum. 10. displicet Deo & Angelis, & ideo nunquam licet peccatum veniale committere, etiam si spes affulgeret totum mundum per illud conuertendi. 11. placet dæmoni, & ideo sæpe occasionem capiat per illud nos perdendi, vt notauit B. Chryostomus in epistola ad Ephesios, dum exponit verba illa. Nolite locum dare diabolo. *Quamdiu, inquit, lapides bene compacti sunt, nihilq; vacuum inter se habent, firmi & infracti persane; si vero vel foramen acus duntaxat, quod vtrinq; penetret, aut scissura, qua capilli locum habeat, fieri contigerit, omnia dissoluntur ac pereunt. Ita & diabolus, donec compacti quidem, ac bene cõpositi fuerimus, nihil suorum omnino poterit inferre. Quamprimum vero vel modicum nos relaxare poterit, non aliter q; quasi quiddam torrens toto impetu infunditur. Nã ubiq; illi solis duntaxat inuitis opus est. Si vero nactus fuerit inicitium nocendi oia sibi ipsi subinde suppte ingenio vestigat & amplificat. Et B. Ephr. c. de immoderantia.*

EPH. in tractatu de virtutib. & vitiis. Vos hortor, obtestorq; fratres, vt nõ solũ à grauiorib. peccatis tẽperetis, q; quidẽ vos facere noui, sed etiã ab illis q; parua apparent ac leuia q; tanq; minimi ac nullius momenti fere ab hominib. negligi sperniq; solent, quasi nulla de similib. reddẽda foret ratio, cũ interim per eiusmodi nos perdere etiã quærat dæabolus.

VII. REM. Vsurpa frequenter antidota à S. Patribus, aliisq; Ecclesiæ Doctoribus præscripta. Ea autem sunt. Oratio Dominica omnib. à Christo præscripta, tuncio pectoris à publicano & aliis usurpata, elemosyna, & quilibet actus feruens caritatis, ieiuniũ, & aliæ castigationes corporis, Luc. 11. 15. pœnitentiã vel dolor animi, gemitus lacrymę, confessio, examẽ conscientiæ, aqua benedictæ aspersio, benedictio Episcopi, & id genus similia.

Vnde

V. Peccatum.
Rom. 14.

Chry. hom. 14.
in c. 4.
Eph. 4. 27.

Ephr. c. de immoderantia.

Aug. ep. 108.

Serm. 42.

1. Cor. 1. 12.

Psal. 89. 4.

Chry. hom. 60.
in c. 15.1. Cor. 11. 31.
Examen con-
scientiæ.

Hier. ep. 17.

Theodor. sc. 6.
4

Vnde B. AUG. epistola ad Seleucianam. Est etiam penitentia bonorum et hu-
milium pana quotidiana, in qua pectora tundimus dicentes. Dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Neque enim ea nobis dimitti volumus quæ
non dubitamus in baptismo, sed illa vitæ, quæ humana fragilitati, quamuis præcisa, tamen
crebra subrepunt. Et in sermone de sanctis. Quibus operibus, minuta peccata redimuntur,
plenus vobis insinuare desidero. Quoties infirmos visitamus, in carcere clausos, et in
vinculis positos requirimus, discordes ad concordiam reuocamus, in dicto Ecclesia iu-
nio ieiunamus, pedes hospitibus abluimus, ad vigiliis frequenter cõuenimus, elemo-
sinam ante ostium prætereuntibus, pauperibus, damus, inimicis nostris quoties petierint re-
miam indulgemus. Istis enim operibus, et his similibus, minuta peccata remittuntur quædam.
Et paulo ante. Ita peccata ipsa in hoc seculo purgantur, ut in futuro ille ignis purga-
rius, aut non inueniat, aut certe parum inueniat, quod exurat. Si autem bonis operibus
peccata non redimimus, ipsi tamdiu in illo purgatorio igne moras habebimus, quamdiu
supradicta peccata minuta tanquam ligna, fenum, stipula consumantur. Sed licet
aliquis. Non pertinet ad me quamdiu moras habeam, si tamen ad vitam æternam per-
rexero, Nemo hoc dicat, fratres charissimi, quia ille purgatorius ignis durior est, quam
quicquid potest in hoc seculo penarum videri, aut cogitari, aut sentiri. Et cum de die
iudicii scriptum sit, quod erit dies vnus tanquam mille anni, et mille anni tanquam
dies vnus, unde scit vnusquisque, vtrum diebus, an forte etiam, an vnus
per illum ignem sit transiurus? Et qui modo nec vnum digitum suum in ignem
mittere, timeat necesse est, vel tunc paruo tempore cum antea et toto corpore cruciari.
Et CHRYS. in Genesim. Neque peccata quæ nobis videntur parua contemptim præ-
reamus, sed quotidie à nobis rationes repetamus et verborum et speculationum, et pa-
nas de nobis ipsis sumamus, ut nos à futuro supplicio liberemus. Nam propter hoc et
Paulus inquit, Nam si nos ipsos iudicauerimus, non vitæ iudicabimur. Ita si nos ipsi
hic condemnauerimus propter quotidiana peccata, imminuemus supplicium, quod alibi
futurum est, quod ignauis fuerimus. Qui iudicatur, inquit, à Domino erudimur. Pri-
us igitur nosmetipsos condemnemus magna cum gratitudine, et nullo scient in tri-
bunali conscientie sedeamus, et sic examinemus nostras ipsorum cogitationes, et rectam
sententiam proferamus, ut mens timens magnum illum terrorem non patiat, ut nos am-
plius decipi, sed impetum refrenet, et præuidens illum indeceptum oculum præcludat
diabolo ingressum.

VIII. RE MED. Considera exempla Sanctorum, qui seduli fuere in
cauendis peccatis venialibus, & forte lapsi, grauius in se ea vindicant.
Primum sit B. Paulæ Romanæ, quam HIER. Epistola ad Eustochium
affirmat leuia peccata ita planxisse, ut illam grauissimorum criminum crederes ream.
Eam quoque dicere solitam, quod inter seculi homines vel leue putatur, vel nihil
hoc in monasteriis grauissimum delictum esse. ALTER VM sit B. Eusebii eremitæ,
de quo THEOD. in historia Sanctorum sic scribit. Sedebat super quandam
petram Eusebius et Ammianus admirabilis, et diuinorum Euangeliorum historia

alter quidem legebat, alter vero eorum, quae erant obscuriora, ex placabat sententiam. Cum autem agricola in subiecto campo terram colerent ad hanc contemplationem magnus tractus est Eusebius. Cum autem diuinus Ammianus locum legisset Euangelicum, sciscitaretur autem interpretationem, iussit magnus Eusebius, ut repeteret lectionem. Cum is autem dixisset, is qui arant forte delectatus, minimè exaudiisti, et est verisimile: suis deinceps oculis legem tulit, ut neque campum illum vnquam intuerentur, neque caelesti pulchritudine et chori astrorum aspectu fruerentur: sed angustiissima viens semita, cuius mensuram aiunt fuisse vnus palmi ferente ad oratorium, extra eam deinceps egredi non est passus. Dicunt autem eum plusquam quadraginta annis vixisse post hanc legem. Vt autem cum animi sui sententia ad haec quoque eum traheret aliqua necessitas, cum lumbos zona ferrea alligasset, et grauissimum collare collo imposuisset, aliquo alio ferro contunxit zonam collari, qui erat collo impositus, ut hoc modo inclinatus conaretur assidue in terram de spicere. Has ipse de se exegit penas, quod illos esset contemplatus agricolae. TER TIVM sit eorum, qui in Confessione sacerdoti facta peccata venialia multis cum lacrymis deplorarunt, vt S. E. L. ZEARIVS Comes Ariani in Galliis, S. Maria Oegniacensis in Belgio, & alii apud SVRIVM in eorundem vitis. Vnde B. ISIDORVS in libro de summo bono ita scripsit. Quid peccatores de magnis sceleribus agere debent, quando perfecti lenia quoque delicta quasi grauiissima lugent?

27. Septem.
23. Junii.

Id. lib. 1. c. 18.

PERSONARVM ACCEPTIO.

Remedia aduersus eam.

IREMED. Considera, quid Spiritus S. de hoc vitio in diuinis litteris patefecerit. Ac primo quidem declarat, quando acceptione, vel respectu personarum delinquatur, nempe, cum in administranda iustitia, non ad causae merita, sed ad personam, id est, conditionem externam, vt diuitias, potentiam, nobilitatem generis, sexum, &c. respicitur. Sic enim Moyses suos alloquitur. Audite illos (scilicet Principes) et quod iustum est iudicate, siue ciuis sit ille, siue peregrinus. Nulla erit distantia personarum: ita paruam audietis, vt magnum, nec accipietis cuiusquam personam, quia Dei iudicium est. 2. vel improbat, vel prohibet respectum personarum: Vt in Exodo. In iudicio non acquiesces plurimorum sententia, vt à verò denies. Pauperis quoque non misereberis in iudicio. Et in Leuitico, Non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Iuste iudica proximo tuo. Et in Deuteron. Non accipies personam, nec munera. Et in prouerbis Salomonis. Accipere personam impij non est bonum, vt declines à veritate iudicij. Et. Qui cognoscit in iudicio faciem, non bene facit: iste et pro buccella panis deserit veritatem. Et apud B. Ioannem ait Christus ipse. Nolite iudicare

Deut. 1. 16.

Exo. 23. 3.

Leu. 19. 15.

Deu. 16. 19.

Prou. 18. 5.

Prou. 23. 21.

Ioan. 7. 24.

Dad dicere